

[Fuglsang.]

andre fører Velleved paa Socialunderstøttelse, er vist ikke almindelig, og i hvert Fald er det urigtigt at drage Teglværks- ejere med ind i denne Klasse.

Men skal vi endelig gaa ind paa Spørgs- maalet om, at Folk søger bort fra Land- bruget, vil det naturlige og rigtige vel være, at man undersøger Grunden til, at de gør det. Hvorfor søger de bort? Ja, maaske er Landbruget selv lidt inde paa dette. Et af Landbrugets stadige Krav er lige Ret med andre Erhverv. Dette Krav finder ogsaa jeg rimeligt og retfærdigt. En Arbejder, hvad enten han gaar bag Plov eller i Stald, har selvfølgelig samme Ret som han, der staar i en Fabrik eller bag en Disk, til at faa en rimelig Løn for sin Arbejdsindsats.

Nu kan vist heller ikke alle Landbru- gere med lige stor Ret beklage sig over, at andre gennem deres Organisationer beriger sig paa deres Bekostning. For Eksempel har Godsejerne ved Siden af en ikke ringe For- mue i Løbet af Krigstiden opnaaet en Ind- tægt af op til 20 000 Kr. aarlig. Det er 10 Gange saa meget, som en Husmand, der slider fra Morgen til Aften, tjener, og det er heller ikke nogen almindelig Indtægt hverken for en Arbejder eller for en lille handlende i Købstaden. Drejer Spørgsmaa- let sig derimod om det arbejdende Landbrug, er det indrømmet, at der mangler meget i, at det har lige Ret med andre Erhverv, og at det maa være en Opgave at sikre det dette.

Nu skulde vi vel vente, at netop de Mennesker, der med saa stor Ildhu gaar ind for Ligestilling mellem Erhvervene, vilde yde deres Støtte til ogsaa at ophæve de Undtagelsesforholdsregler, der endnu findes, hvad Landbrugets Arbejdskraft angaar. Jeg tænker her f. Eks. paa de Undtagelser, der findes med Hensyn til Ferieordningen for Landbrugsarbejdere, men jeg tænker ikke mindre paa de Bestemmelser, som til en vis Grad hindrer Landbrugets unge i selv at søge sig det Arbejde og den Arbejds- plads, som svarer til deres Ønsker og til deres Ævner.

Et meget vigtigt Spørgsmaal er alle- rede berørt af det ærede Medlem Hr. Hans Hedtoft, nemlig Landbrugets alt for lange Arbejdstid. Ogsaa Landbruget maa gaa over til en gennemsnitlig ugentlig Arbejds- tid paa 48 Timer. Selvfølgelig er jeg ikke blind for, at det er i alles Interesse, at Høsten m. m. bjerges, medens Tid er; men paa den anden Side findes der ingen logisk Grund for den lange Arbejdstid, som faktisk baade Karle og Piger stadig væk ofte har om Vin- teren. Dette Krav om kortere Arbejdstid

er saa rimeligt, at det ikke lader sig bort- feje med, at det kan Landbruget ikke svare til. Hvis Landbruget ikke er i Stand til at sikre sin Arbejdskraft samme Kaar som andre Erhverv, er det i hvert Fald ikke Landbrugsarbejdernes Skyld; saa maa Aar- sagerne søges andre Steder, saa er det andre Gældsposter, der tynger Landbruget ekstra- ordinært haardt. Landbruget har jo dog ikke mindst i vort Land gennemgaaet en ikke ringe Udvikling gennem Tiderne. Ogsaa her er Teknikken trængt ind. Hvor der før paa Herregaardsmarkerne i Høsten gik en lang Række Karle med Piger efter sig til at binde op, kører nu Selvbindere. Tær- skeværkerne har gjort Folk arbejdsløse, Malkemaskiner trænger frem o. s. v. Det viser sig da ogsaa, at trods en vældig Stig- ning i det danske Landbrugs Udbytte, f. Eks. i Høstudbyttet, en Stigning paa ca. 2½ Gang siden 80erne, er Arbejdskraftens Antal ikke vokset nævneværdigt i samme Tidsrum.

At der' ogsaa tiltrænges en Ændring i Boligforholdene, vil jeg ikke gaa nærmere ind paa. At det virkelig er saadan, vil en- hver Byboer kunne overbevise sig om, hvis han i Stedet for at beundre de Herregaards- bygninger, som i sin Tid blev bygget af ufri Bønder med Føgedens Pisk over Nakken, ser lidt paa de Rønner, der ligger beskedent tilbagetrukket i Skovbrynet, og hvor Ar- bejderne bor.

En Nedsættelse af Arbejdstiden er af- gørende vigtig, den vil betyde et ikke ringe kulturelt Opsving paa Landet og dermed en Udjævning af Forholdene for Land og By. De unge vil i samme Omfang som i Byerne faa Tid til Aftenskoler, Læsning, Sport o. lign., hvilket for øvrigt yderligere bør fremelskes ved, at der skabes de nødvendige Lokaler og Sportspladser.

Men hvad der fremfor alt er nødvendigt for at fastholde de unge paa Landet — og det er jo dem, det især drejer sig om —, er at skabe dem en Fremtid, give dem noget at arbejde for og se hen til, for det kan man ikke sige, at de har nu. Saaledes regner Professor Jens Warming med, at af 15 000 Drengene, der starter ved Landbruget, kan 6 000 vente at blive selvstændige, 1 000 at blive Landar- bejdere, medens 8 000, det vil sige over Halv- delen, maa søge over i andet Erhverv. Saa længe de er unge og ikke for dyre, er der Brug for dem, men naar de vokser til, be- gynder at længes efter at stifte Familie og faa sig et Hjem, ja, saa er det, at de synes, alle Porte er lukket for dem, og saa er det, de søger at finde Udveje andre Steder;

Endelig vil jeg gerne støtte det Ønske.